

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fl.

Feladvány szerkesztő és lektortanácsnok:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátul.

A politika szolgálataiban.

Ime tisztán bontakozik a bán politikája; csak olvasni és gondolkodni kell tudni; felesleges lesni a miniszterelnök szavait; minden szónál rémesebben beszélnek a tettek. Három tény kell összefogni és rögtön élénk áll Magyarország jelenének — Isten óvjon bennünket, hogy a jövő is ilyen legyen — szomorú képe. 1. A budapesti rendőrség egyik közege elrendeli a szocialisták falragaszainak erőszakos eltávolítását. 2. A budapesti főkapitány látnoki szemmel a jövőbe néz és tudja, hogy ezen a nyáron szüksége lesz minden emberére és nem enged szabadságra senkit. 3. Nagyváradon kormánypárti ügynökök rendőri fedezet alatt igyekeznek megzavarni a polgárság szabad akaratának megnyilvánulását és mikor ez mégis megnyilvánul, karddal, puskával és lovak patái-

val némitják el és fullasztják vérbe.

Ime ez az új szellem, mely átvette Magyarország uralmát; ez a zágrábi rendszer átültetése magyar földre. Ez az erőszak politikája; az alkotmány közvetett felfüggesztése; a rendőri és katonai állam alapvetése; szakasztott mása a Horvátországban husz év óta divott, kipróbált rendszernek, mely hivatalosan tagadja és tényleg gyakorolja az erőszakot.

A mi vasárnap Nagyváradon történt, az egyszerűen hajmeresztő; nem azért, mert vér folyt; ez megeshetik más uton is, hanem azért, mert a rendőrség a rendezavaró elemek Tisza-pártiak voltak. A függetlenségi tisztes és törvényes gyűlést hirdettek és a kormánypártiak, a kik kifejezetten azzal a szándékkal mentek, hogy az alkotmányos gyűlést megzavarják, rendőri fedezet alatt vonultak fel. A nép, mely ez ellen a képtelenség ellen fellázadt, vérével fizette meg alkot-

mányos érzését. Tisztes felfogás szerint a függetlenségiakat kellett volna megvédeni a kormánypártiak rendezavarása ellen és nem a népet büntetni, mert az előre kiesztelt zavargások ellen tiltakozott.

A volt bán százszor mondhatja, hogy ő minderről nem tudott és ígérhet erre vizsgálatot; a tények mégis az ő miniszterelnökségének kifolyásai, az ő szellemének szülöttjei és ha ő megmarad a helyén, Magyarországból vagy zajos esatater vagy esendes temető lesz. Rettenetes elképzelni, hogy mi lenne itt, ha választások lennének; minden egyes választókerület külön-külön esatater volna, a hol az győzne, a ki a másikat hamarabb tudná agyonütni.

Jól vegyék ezt eszükbe honatyáink, mielőtt a volt bánnak módjában lesz Magyarországot egészen horvát mintára átformálni.

A vak

Irta: Zempléni Árpád.

Debreceni Kis András bácsi husz esztendeje vak már mind a két szemére. Mióta a szemevilágát elveszítette, kétszer sem mozdult ki Nagypéterfia-utcai portájáról. Van egy diákiskolákat járó fia, Mihály, az viszi a gazdálkodást, az jár ki a tanyára; felesége meg Juli a szolgáló, vezetik a háztartást.

András bácsinak nincs egyéb dolga, minthogy kerekesszékére kiül a tornácra s pipázik. Nem látja ugyan a füstjét, de érzi a szagát, megcsipi a lé a nyelvét. Ez neki elég élvezet. Mikor déltájban hallja, hogy jönnek a gyerekek az iskolából, bekurjantja valamelyiket s elolvastatja vele az ujságot.

Mikor az ujságot is tudja már, az ebéd sincs még készen, sétákat rendez a tornácra. Eltolja magát a kerekesszékben a kis kaputól a kamaráig, a mi husz lépésnyi ut! Akkor kilép a székéből, megfordítja tapogatózva visszaül belé s megint visszagurítja a kis kapuig. Ez nagyon testedző mulatság. Kár, hogy anyjok haragszik érte, mert a két kerék mind felvágja a tornác szépen kitapasz-

tot, sárga agyaggal beeresztett földjét, sőt néha a meszet is lesurulja a falról.

— Eredj ki sétálni a Nagyerdőre, zörög ilyenkor az anyjuk.

— Megyek én, csak gyere, vezess!

— Érek is én rá arra.

— Hát akkor érij rá a tornáctapasztásra.

András bácsi idylli esendes vidámságát nagyon felzavarta az 1896-iki mileniüm. Alig várta naponként az ujságot s uram bocsá', kenyérdagasztás mellől is előkiabálja az anyjukot, olvassa el neki, mi történt Budapesten? Királyi beszédek, heregek, nagy urak, idegen nációnk járása-kelése a kiállításán. Hunyadi Mátyás könyvei, a szent királyok kincsei, ezer esztendő csodái ott egy halomban, remek szép palotákban. Messze idegen országokból hazahozott drágaságok százezreket érő fegyverek, ékszerek összegyűjtve, a miket európa híru magyar vitézek és királyok viseltek valaha.

Aztán ott vannak a drága kincséknél drágább hazai iparcikkek, gépek, a mik mutatják, hogy Magyarország nemcsak volt, hanem lesz is. Ha Isten megengedi új ezer esztendeig.

Ott van az arcképe annak a sze-

gény, jó Csokonainak is, a ki éhen, szomjan profétázott Debrecennek bánatában, örömben s magyar mert lenni a filhellének gyerekseregében.

— Hej anyjuk, csak egy napra jöjjön meg a szemem világa, hogy ezt a sok dicsőséget, sok drágaságot megnézhetném. Aztán örömet halnék meg.

— Ne epeszd magad ilyesmiért édes öregem. Majd megtudjuk az ujságból, elmondják, a kik látták.

— Mégsem olyan az, mintha maga nézi meg az ember. Jó is nektek, a kik láttok.

Azon az éjszakán nem tudott aludni az öreg. Mikor hajnal felé hallotta, hogy fia, Mihály felébredt, elkezdett sóhajtozni.

— Mi baja, édes apám?

— Mi bajom? Nem látok. Nem elég az?

— Látunk mi helyette, édes apám.

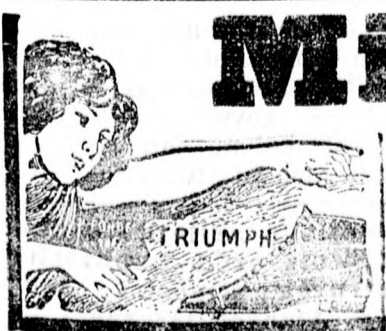
— Éppen azt akarom mondani fiam.

— Miért?

— Vigyél fel engem Budapestre.

Megnézzük a kiállítást.

— Ott se lát édes apám többet, mint a mit az ujságból itthon olvasunk.

Michelstädter Utóda

Piacz-utca 40. sz., Arany János-utczával szemben.

Bevésett szabott árak.

Kizárólag cipőraktár.

Nagy választék.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A nagyváradai vérontás a képviselőházban.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

Az irományok előterjesztése során elnök bemutatja Kolozsvár város közönségének feliratát a párbaj ellen, a tanítóknak feliratát fizetésük rendezése iránt.

Ráth Endre: Kéri, hogy a tanítók feliratát az osztályokhoz utasítsák.

Elnök: Ezzel szemben a rendes menetet ajánlja. A kérdést szavazás alá boesátja.

Olay Lajos: Határozatképtelen a Ház!

Elnök: Elrendeli a Ház megszámlálását (Endrey Gyula és Szöcs Pál megolvassák a jelenlevő képviselőket.)

Elnök: Konstatálja, hogy 102 képviselő van jelen.

Olay Lajos: A tanítók ügye tisztán belügy, abban a horvát képviselők nem szavazhatnak. Ilyen intézkedést kér. (Ellentmondás a jobboldalon.)

Elnök: A tanítók ügye nemesak tanügy, de pénzügyi kérdés is. (Zajos ellentmondás a szélsőbalon.)

Polonyi Géza: Szerinte nincs olyan szorosán vett magyar belügy, a mely pénzügyi kérdésekkel nincs összefüggésben, ott van az igazságszolgáltatás stb. Különböző konstatáltatni fog a határozatképesség a szavazásnál, mert a horvát képviselők úgy sem szavaznak.

Elnök: A házszabályok szerint a Ház határozatképességéhez 100 képviselő jelenléte szükséges. Ez meg van. Miután el akar kerülni minden prejudiciumot. Kijelenti, hogy ez esetben a horvát képviselők nem szavaznak. A kik elfogadják Ráth képviselő indítványát, álljanak fel. A bal és szélsőbal feláll. A többség tehát az elnökség indítványát fogadta el.

Münich Aurél: Beterjeszti a véderő-bizottság jelentését az ujonclétszám emeléséről. Kéri a régi javaslatoknak

hozzácsatolását az új javaslatához. (Mozgás a szélsőbalon.)

Ugron Gábor: Szerinte ha egy kabinet megbukik és új alakul, nem lehet, hogy egy régi kabinet miniszterének javaslatát odacsatolják az új miniszter javaslatához. Azért nem helyesli az előadó jelentését. Adják vissza azokat a honvédelmi miniszternek, a ki saját neve és felelősége mellett nyújtsa be. (Helyeslés.)

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Kijelenti, hogy a kabinet minden benyújtott jelentésért elvállalja a felelőséget, ezért nem tartja szükségesnek annak visszavonását és újból való beterjesztését.

Münich Aurél előadó: Kijelenti, hogy a honvédelmi miniszter a véderő-bizottságban magáévá tette a jelentést.

Olay Lajos: Nem ért egyet a miniszterelnökkel. (Zaj jobbról) Csatlakozik Ugronhoz, mert az a magyar parlamenti rendszernek megfelelő eljárás.

Pichler Győző: Mint a véderő-bizottság tagja szólal fel. Dacára, hogy a kormány felelőséget vállal a jelentésért, tisztán formális okból csatlakozik Ugron nézetéhez.

Nagy Ferenc: Nem tartja helyesnek Ugron felszólalását, ellenkezik az az évtizedes gyakorlatokkal. Különböző is, ha egy javaslat ide be van terjesztve, az nemesak a kormány, de a Ház törvényjavaslati is. (Ellentmondások a szélsőbalról.) A míg az új miniszter vissza nem vonja a javaslatot, addig érvényben van, mert azt mutatja, hogy azért elvállalja a felelőséget.

Polonyi Géza: Helyteleníti Nagy Ferenc felfogását. A Háznak nincsenek törvényjavaslati csak a kormánynak. (Münich Aurél valamit közbeszól e szavakkal: véderő-bizottság, mire Gabányi állítólag visszaszól: ez nem korema. Nagy zaj támad jobbról. Rendre! Rendre!

Nagy Ferenc: Fentartja állításait.

Holló Lajos: Ugron nézetéhez csatlakozik.

Münich Aurél előadó: A véderő-

gátón. Vak a kiállítás! A ki a fia szemével lát, meg talán a saját, egyszerű, becsületes magyar szívével.

— Ez itt Vajda-Hunyad vára, édes apám.

— Láttam fiam, honvédkoromban. Mentünk be. Sok szép van itt, ugy-e?

— Gyönyörű Hunyadi kincsek. Hunyadi János kardja, a melylyel Nándorfehérvárat felszabadította.

— Szép kard, szent kard — s megtapogatta az öreg.

— Ez meg Kapisztrán János kereszt botja.

— Hol van? Hol van? — és kapkodott utána a kezével. Az ör könyvelábadt szemmel fordult félre.

— Mutasd! — Kálvinista vagyok, de ezt a keresztet megcsókolom — és rácuppantott a kopott ércere.

— Mihálynak könyvelábadt a szeme. Megcsókolta ő is. Megcsókolta mindenki, a ki ott állt. — A lelkesedés ragadós betegség.

Akármerre fordultak, akármit néztek, a tömeg mindenütt kitért nekik, Eljenzés, kérdezősködés, suttogás kísérte őket lépten-nyomon. Olyan becsületet vallott a jó öreg, alig bírta hordozni, roskadozott alatta.

A kik láttuk, mindnyájan éreztük, hogy az a sokat emlegetett, láthatatlan „magyar géniusz” közöttünk szálldogál és mint a villámfolym játszik idegeinkben.

bizottság e jelentéseket elfogadta, a bizottság pedig egy közöge a Háznak. De azután a miniszterelnök is magáévá tette, ha a honvédelmi miniszter nem gátoltna betegsége által, ő is magáévá tenné. Kéri ezeket annak elfogadását.

Elnök: Kijelenti, hogy a honvédelmi miniszter által benyújtott javaslatokat illetőleg nincs kifogása az ellen a Háznak, hogy kinyomatassék, szétosztassék és az osztályok mellőzésével annak idején napirendre tűzessék. De kifogásolták a régi miniszter javaslatának hozzácsatolását. Kéri, hogy elfogadják-e a Ház az előadó jelentését. (A többség feláll.)

Ugron Gábor: A kérdés feltevéséhez kér szót.

Elnök: Megadja.

Ugron Gábor: Helyteleníti a kérdés feltevését.

Elnök: Kijelenti, hogy a régi javaslatok visszavonásáról nincs hivatalos tudomása. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Pozsgay Miklós: Most látszik meg, hol ülnek a csalók, itt vagy ott.

Elnök: E kifejezésért rendreutasítja. A kérdés feltevését megismétli. (A többség elfogadja az előadó indítványát.)

Ugron Gábor: Nem helyes.

Elnök: Napirend előtt a nagyváradai események ügyében Barabás Béla, Olay Lajos és Lovász Márton kérnek szót.

Barabás Béla: A Nagyváradon tapasztaltakat akarja elmondani, senkire nem hivatkozva másra, mint az ott jelen volt hírlapírókra, a kik tanúi voltak a véres eseményeknek.

Felkiáltások a szélsőbalról: Horvát rendszer!

Barabás Béla: Egyben pedig bejelenti az embereknek mentelmi jogának megsértését. — Nagyváradnak törvényes, alkotmányos képviselője. — Válaszától nem fogad el utasítást, de meg akarta tudni a hangulatot. Elment egyezkedni, hogy kipuhatholja választói érzését. Megérkezését különböző mozgalmak előzték meg. Első volt a függetlenségi mozgalma, a mely arra irányult, hogy Kossuth Ferenc nevét az ő nevével ne hozzák ellentétbe. A másik mozgalom volt a szabadelvűpártiaké, a kik bizalmatlanságot szavaztak ellene. (Helyes balról.) Ez azonban természetes. A harmadik mozgalom a szociálistáké volt, a kik azonban ösmerve szóló felfogását békésen viselték magukat. A negyedik mozgalom a tisztviselőké volt, a kik 1901-ben öt tisztelték meg szavazatukkal, bár ennek eredményeként szóló mindig mondta, hogy Nagyváradon nem Barabás győzött, hanem Tisza bukott meg. E tisztviselők most bizalmatlansági aláírást nyújtanak neki. Ily mozgalmak között ment le Nagyváradra, melynek intelligens népe soha sem vetemedik inzultusra, ha fel nem izgatják. Máskor is volt ő ott, de soha sem történt semmi incidens.

Vészi József: Mert akkor Széll kormányzott.

Barabás Béla: Elmondja megérkezését és bevonulását Nagyváradra. A népgyűlés a Szent László-téren volt. Délután lassanként gyülekezni kezdtek a tere. Egyszerre jöttek a Moskovics gyár munkásai, a kik előzetesen el voltak készülve és készítve arra, hogy ott a magukkal vitt Kossuth zászló alatt tün- tessenek.

Pichler Győző: Pimaszság így visszaélni Kossuth nevével.

Barabás Béla: Azok az oláhok aztán el is kezdtek zavarogni és neki lelke fájdalmával kellett látnia, hogy azt a zászlót, a melyen Kossuth neve

— Majd látsz te fiam és megmondod mindenütt, mi van. Legalább ott jártam én is.

— De kinevetik édes apámat, hogy vak léteire elmegy kiállítás nézni.

— Nem bánom én. Bolond ember neveli a más baját. Telik még tán egy tinó ára erre is?

Addig makaeskodott András bácsi, míg fia, felesége bele neni egyeztek az utazásba. Szépen megmosdatták, megborotválták. Ráadták új fekete magyar ruháját, széles karimájú kerek debreceni kalapot nyomtak a fejébe, új kordiváncsizmát húztak a lábára. Násznagynak elmegetett volna, úgy rendbe szedték a nagy utra. Mihály is kiöltözött magyarosan, de egy cifra tulipántos szűrt is a nyakába akasztott, jó lesz az öregnek, ha hideg találna lenni.

Följöttek a kiállításra. Miska kézen fogva vezette az apját a homokos utakon. Néhol észrevették, hogy vak az öreg s derakasan megéjeneztek. Meg is érdekelte. Micsoda forró tiszta magyar szíve lehet annak, a ki semmi testi akadály vissza nem tarthatott attól, hogy őseinek kincseit sorra járja, az örvendőkkel egy levegőt szivjon s csak a szóból, zugásból, a szeretetnek, tiszteletnek egy-egy éljenszavából tudja meg, hogy most körülte az ezeréves Magyarország ünnepe.

Mire a történelmi esernyőkhöz értek, egész tömeg nyomult a két civis után, bámulva, lelkesedve a szokatlan látó-

MIKÓLS és MARKBREIT bazárüzletében Frohner szálloda mellett. Rendkívül leszállított áron kaphatók: férfi-, női- és gyermekcipők, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, kesztyűk, nap- és esernyők, sétabotok, zsebkések, ollók, pénz-, szivar-, cigaretta- és dohány tartozékok, gyermekjátékok, gyermekkocs k. Ajándék tárgyak. Szalmakalapok rendkívül nagy választékban, olcsó árban.

volt összetépték, az oláh munkásokat megfutamtották. Kis idő múlva egy másik kavargás történt. A szabadelvű-pártiak rendőri fedezet mellett bevonultak a térre. Soha sem hallotta még, hogy egy párt elmenjen egy másik párt gyűlésére azzal az előzetes szándékkal, hogy ott tüntessenek. (Mozgás a szélsőbalon.)

Ilyés Bálint: Kötélre velük.

Barabás Béla: Ő a midőn ott beszámolóját tartotta, alkotmányos kötelességét teljesítette és a mikor ezt teszi, akkor a rendőrségnek kötelessége őt e törekvésében előmozdítani. A nagyváradi főkapitány azonban másként gondolkodik.

Felkiáltások a szélsőbalon: Le vele!

Barabás Béla: Ő a beszédében nem izgatott s a jelenlevő tömeg nyugodtan hallgatta. Egyszerre arra kérték őt, fejezze be hamar beszédét, mert a főkapitány feloszlatja a gyűlést.

Zajos kiáltások a szélsőbalon: Halatlan, feloszlatni a beszámolót.

Barabás Béla: Engednem kellett a főkapitány rendelkezésének, a ki teljesen megbolondult már, elvesztette a fejét. Hamarosan befejezte beszédét és a tömeget oszlásra szólította fel. A tömeg oszlani kezdett, de nem elég gyorsan, a mi ily horribilis számmal nem is megy másként. A rendőrök azonban nem várták be, hanem neki lovagoltak ütötték vágták, mint a répat. A tömeg előbb menekült, de mikor egy téglarakást kapott, neki fordultak a rendőröknek. Ekkor jött a katonaság és igazán csak annak köszönhető, hogy a katonaság élén derék, becsületes magyarul tudó uri ember volt kapitány,

Olay Lajos: Ne dicsérd, mert nyugdíjazzák.

Barabás Béla: különben nagy vérontás lett volna. Az a főkapitány azt sem tudta már mit csinál, meg is mondtam neki: Talán megbolondult a főkapitány ur. (Nagy mozgás a jobboldalon.)

Lukács Gyula: Hiába szörnyűködnek. Ösmerni kell azt az embert. En ösmerni, mikor fogalmazóm volt.

Barabás Béla: A személyi szabadságot is megsértette. Még a fővárosi hírlapírók is csak igazoló-jegygyel mehetnek ki az utcára. Bemutat egy ilyen igazolványt a miniszterelnöknek.

Rákosi Viktor: Horvát utlevél Nagyváradra.

Barabás Béla: Szigorú vizsgálatot kér a miniszterelnöktől és addig is a főkapitány felfüggesztését. (Zajos helyeslés a balon és szélsőbalod.)

Elnök: Barabás jelentését, mentelmi jogának megsértésére vonatkozólag tudomásul veszi és a mentelmi-bizottsághoz utasítja.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: T. Ház!

Marjay Péter: Csak magyarosan. (Nagy zaj jobbról)

Khuen-Héderváry gróf: A tegnapi esemény nem igen tartozik a Ház elé, mert az a választók joga, miként adjanak kifejezést érzéseinek. A mi a rendzavarást illeti, az már hozzá tartozik. Kijelenti, hogy természetszerűleg előzetes tudomása nem volt az esetről. Rövid táviratot kapott róla az éjjel, mire elrendelte, hogy azonnal kimerítő jelentést küldjenek fel hozzá. Mindenesetre intézkedni fog a történetekhez mérten, mert a közszabadságot megvédeni akarja. (Helyeslés jobbról.)

Komjáthy Béla: A nagyváradi szabadelvű-pártnak eljárását politikailag immoralisan tartja. (Ugy van! a szélsőbalon.) A szabadelvű- és függetlenségi párt között oly nagy ellentétek vannak, hogy közpötlés nem jöhet létre. A sza-

badelvűek most a mi pártunkban előfordult taktikai eltérést immoralisan akarják felhasználni. Nincs igazuk. Kijelenti a maga, de azt hiszi a párt nevében, hogy a pártban csak taktikailag van nézeteltérés, de vezérük személyére nincs. (Ugy van! a szélsőbalon.) Tiltakozik az ellen, hogy bármilyen párt vagy egyéniség ellenük elkövessen olyan támadást, mint tegnap Nagyváradon. Felkéri a miniszterelnököt, hogy a jog, törvény és igazság jelszavait tartsa szem előtt és a szerint intézkedjék, hogy megcáfolja politikai multját. A mentelmi jognak erős megsértését látja s ezért annak sürgős letárgyalását kéri. (Helyeslés.)

Városi közgyűlés.

Negyedik nap.

Debrecen, július 14.

A városi közgyűlés negyedik napja Kovács József polgármester elnöklésével folyt le. Élénk vita folyt az utolsó napi tanácskozáson is, de természetesen az érdeklődés már megcsappant s a szóonokok száma jóval kevesebb volt.

Tudósítónk az ülésről az alábbiakat jelenti:

Oláh Károly ismertette először a gazdasági ismétlőiskola ügyét. Több felszólalás után kimondotta a közgyűlés, hogy az ügyet visszaadja a tanácsnak és részletes terv kidolgozására hívja fel. Az iskola ügyét a jövő közgyűlésen veszik tárgyalás alá.

A városi nyomdának 1000 korona póthitelt engedélyezett a közgyűlés. A debreceni műpártoló egyesület 118 korona nyomdai tartozását a közgyűlés elengedte, a székely társaság 100 korona áru ingyen nyomtatványt kapott. A pozsonyi magyar közművelődési egyesület tagjai sorába 40 korona tagsági díjjal belépett a város. Ferenc Elek bérhátralékát elengedte. Tóth Ferencet és Blum Sándort a városi szolgásmélyzet ruhaszállítási ügyében beadott felebbezésével elutasította.

A törvényhatósági utkarparók azon kérelmét, hogy nyugdíjjogosultságuk megállapíttassék, nem teljesítette a közgyűlés. Elutasította Fülöp András volt rendőrbiztos azon kérelmével, hogy katonai szolgálati ideje nyugdíjába beszámíttassék. Röllig Edének községi kötelékbe való felvételét kilátásba helyezte a közgyűlés. Király József és neje tanyai birtokosok tulajdonjogát birtokukra bekebelezte. Vántsa György 3 $\frac{1}{2}$ öl tűzifakompetenciáját megszavazták. Pece István évi 240, Erdélyi István volt városi nyomdász évi 720, özvegy Somogyi Józsefné évi 360 korona kegydíjat kaptak. Bockó Sámuel 6 heti, Mihálovics Gyula 2 havi szabadságot kaptak. Az ülés Csikos Sándorné bábaoklevelének kihirdetése után véget ért.

Egyház és iskola.

A debreceni ev. ref. teológiai és jogakadémiánál a javító- és pótkollokvikumok végett szeptember 2. déli 12 óráig kell jelentkezni az illető dékáni hivatalokban; magok kollokviumok szept. 3. d. e. 9 óráig tartatnak, mely határidőben a dékáni hivatalban az érdekeltek pontosan jelenjenek meg. Alapvizsgálatok iránt a kellőleg felszerelt kérvényeket ugy a hittan-, mint a joghallgatók szeptember 4-én délig nyújthatják be a dékáni hivataloknál. A theol. alapvizsgálat, valamint a jogi- és államvizsgálatok szeptember ötödik napján reggeli

nyole órakor kezdődnek. Bentlakás, tanulmánykedvezmény s tápintézet elnyerése iránt a kérvények augusztus hó 20-ik napjának déli 12 óráig adandók be az illető dékáni hivatalokhoz. E kérvények elintézéséről az akad. igazgatóság szept. 2. napján a hirdetési táblán közléteendő kiírás útján értesíti az illetőket. A tanév ünnepélyes megnyitása 1903. szeptember 9. napján fog megtörténni a nagytemplomban d. e. 9 órakor kezdődő istentisztelettel. A kik akadémiái hallgatók felvételni óhajtanak, kellő bizonyítványokkal ellátva, személyesen jelentkezzenek a háznagy hivatalban, hol a bizonyítványok átadása után teendőkre nézve a további utasítást megkapják.

VIDÉK.

Halálos szunyogcsipés. Temesvárról írják, hogy Orcifalván Scheidt János bérlőt tegnapelőtt egy bronz-színben csillogó szunyog megcsipette az ajkán. A bérlő ügyet sem vetett reá, míg tegnapra egész arca meggyuladt és földagadt. Vérmérgezés mutatkozott rajta s a gyors orvosi segítség sem tudta megmenteni. A szerencsétlen tegnap este meghalt. Holttestét föl fogják boncolni.

HIREK.

Éjjeli posta

Agyonlőtte barátját.

— Saját tudósítónktól. —

Bécs, július 13.

Sajnálatos eset történt tegnap délután Bécsben, a Práterben Egy jókedvű társaság mulatott ottan kora reggel óta és mindenféle bolondsággal mulattatta magát.

Egy jókedvű fiatal ember egyszerre elővette forgópisztolyát és azzal lövöldözni kezdett a bokrok közé.

A szerencsétlen nem is sejtette talán, hogy a bokrok között a társaság egyik tagja van, a ki ottan gombát szedett. Egyszerre csak hangos segélykiáltás hallatszott; mindenki odarohant és vérben fagyva ott találta a sebesültet, a ki a kórházba való elszállítása után néhány órával meghalt.

A jókedvű lövöldöző, a ki valóságos tragédiát idézett elő, Hoffmann Gyula 25 éves díjok. A rendőrségnél van alkalmazásban.

A kire rálőtt, az távoli rokona és jóbarátja Thur Lipót.

Azt mondják, hogy Hoffmann féltékenységből lött Thurra, mert feltűnően udvarolt egy leánynak, a ki Hoffmann menyasszonya volt. Hoffmann egész nap szerfölött bosszankodott, hogy a leány szívesen fogadja barátja udvarlását és többet foglalkozik azzal, mint vele.

A társaság tagjai bosszantották is ezért, de ő ugy tett, mintha nem is törődne vele.

Hoffmann, a ki önként jelentkezett a rendőrségnél, azt vallja, hogy fogalma sem volt arról, hogy barátja a bokrok közt van és öngyilkossá akart lenni, a mikor megtudta, hogy halálos sebet ejtett rajta.

A meghalt Thurnak özvegy édes anyja fia katasztrófájának hírére olyan rosszul lett, hogy most halálos beteg.

× **Temesváriak a miniszterelnöknél.** (Éjjeli express tudósítás.) A Temesváriak hárminek tagu küldöttsége tisztelgett tegnap délelőtt Khuen-Héderváry grófnak.

Tolnai Dániel czipőraktára

Piacz-utca 49. szám, postával szemben.

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári czipőkben
hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lawn-tennis- és kerékpárczipők nagy választékban.

váry gróf miniszterelnöknél és felajánlotta neki Temesvár város mandátumát. A küldöttséget Plauschits Mátyás vezette. A miniszterelnök szíves szavakkal köszönte meg a jelöltetést, a melyet elfogadott.

× **Meglopott földbirtokos.** (Éjjeli express tudósítás.) Thaisz Sándor püspökladányi földbirtokost ma reggel 7 órakor egy városligeti villamos kocsin meglopta valami zsebtolvaj. Ellopta pénztárcáját, a melyben 220 korona volt.

× **Megszökött sikkasztó.** (Éjjeli express tudósítás.) Bécsből jelentik, hogy ottan nagy feltűnést kelt Grünbaum Izidornak, egy malom hivatalnokának nyomtalan eltűnése. A rendőrség megállapította, hogy Grünbaum nejével és két gyermekével együtt megszökött, mert 16,000 koronát sikkasztott. Valószínű, hogy Grünbaum családjával együtt öngyilkossá lesz valahol.

× **Hadi kikötő Budapesten.** (Éjjeli express tudósítás.) A közös hadügy-miniszterium meg akarja venni az újpesti sziget felső részét katonai célokra. Ezen a helyen ugyanis téli kikötőt létesítenének a dunai hadi flottilla részére, azonkívül építenének ott egy kisebb kaszárnyát a tengerész-legénység számára és egy javító műhelyt. A megvétel érdekében már megindultak a tárgyalások, melyek előreláthatólag már a legközelebbi napokban befognak fejeződni.

× **Az unokaöcs.** (Éjjeli express tudósítás.) A haldokló pápa előszobájában már tíz nap óta áll és várakozik a bibornokok és egyéb főméltóságok sokaságok, lesve az egyházfő lélegzetvételét. Ebben a diszes környezetben egy fiatal katona tűnik fel egyszerű egyenruhájában, szerény magatartásával és azzal, hogy ott lehet a szentatya szoros közelségében. Ez a katona Edmondo Pecci, káplár az olasz király 32. gyalogezredéből, a pápa unokaöcse. A mikor illusztris nagybátyjáról a szomorú hír kikapott, a káplárt természetesen nyomban szabadságolta az ezredes. Im már tíz napja ennek és a fiatal ember azóta nem tágit az előszobából.

SZINHÁZ.

A gyulai Bobláz. A Martos-Bakonyi-Huszkai-triász „Bob herceg”-e országsszerte lázba ejti a kedélyeket. Hogyan vonhatták volna ki magukat a derek gyulaiak, a kik csak területileg békésiek, de temperamentum dolgában Heveshez tartoznak! Somogyi Károly ismert társulata működik Gyulán és hogy milyen kitűnő tagjai vannak, abból is kitűnik, hogy két olyan Bob herceggel díszelhetnek, a kik közül egyik jobb a másiknál. Haller Irma az egyik, Parlagi Kornélia a másik. Hogy ne lenne mind a kettőnek párja? A „Haller huszárok” a barna Bobnak, a „Parlagi Janesik” a szőke Bobnak rendeznek lampionos éjjeli zenét és pezsgős bankettet. Többnyire úgy, hogy a mikor Haller Irma kap éjjeli zenét, olyankor Parlagi Kornélia egészségére kocintanak a Komlókertben... és viszont. Az egész városban dúl a pártszenvédély és a rendőrkapitánytól a szurtos suszterinasig mindenkinek van prononszirozott pártállása. Csak egyetlen ember őrizte meg hideg nyugalmát:

Somogyi igazgató; éppen olyan meggyőződéssel kiáltja: „Eljen Haller Irma, az igazi Bob!” mint azt, hogy „Eljen Parlagi Kornélia, a páratlan Bob!” csak megtejjék a színház.

Felhő Rózsi ünneplése Aradon.

A mi színházunk zsenialis primadonnája Felhő Rózsi szombaton kezdte meg 7 estére terjedő vendégszereplését az aradi színházban. A művésznő, a ki ép olyan üdvöskéje volt a Leszkay rezsin alatt az aradi színháznak, mint a milyen páratlanul dédelgetett kedvence a debreceni közönségnek, mint a nótamondta s mint a hogy az aradi lapok hirül adják, térdig járt a rózsában. A „Lotty ezredesei”-ben lépett fel s szüreléptekor virágerdővel fogadták a színpadon, a nézőtérén egyaránt. Az egész színházi est különben hosszú láncolata volt a lelkes ovációknak s a Fregoli-kuplékat négyszer ismételtette meg a közönség. Örvedetesen vesszük a hiradást, a mi azt bizonyítja, hogy Felhő Rózsi művészetén semmi nyomokat sem hagyott legutóbbi betegsége. Felhő Rózsi holnap a „Bob herceg”-ben lép fel; erre az előadásra az előkelő helyek már mind elfogytak.

UJDONSÁGOK.

* **A miniszterelnök nevei.** Gróf Khuen-Héderváry Károlyt éppenséggel nem lehet népszerűnek nevezni. Egymásután kapja a megtisztelő neveket, amelyeknek elseje a „bán” volt. Ezt a „granicár” követte, majd pedig a „horváth” névvel tisztelték meg a kormány elnökét. „Egyelőre” jelszavával is gunyolódnak, valamint Lukács oktatásainak alapján az „automata-kviziszána” nevet kapta Vázsonyitól. A néppártiak „Kohn”-nak hívják, a mit éppen olyan kevésbé megtisztelő szempontból gondolnak, mint Lengyel Zoltán maga „O pasno” jelszójét. A miniszterelnök népszerűsége ilyenformán túlradó módon nő és előbb-utóbb túl fogja haladni Jellasicsét.

* **Eljegyzés.** Id. Pál Péter leányát, Arankát eljegyezte Kulesár János árvaszéki hivatalnok.

* **Katonaság elől a halálba.** Élte tavaszán dobta el magától tegnap az életet egy reményteljes aradi ifju, a ki fiatalon buskomorságba esett. A hároméves katonai szolgálattól való félelme kergette a halálba. Weisz Elemérnek hívják az öngyilkost, 21 éves, fia Weisz Dávid tekintélyes aradi kereskedőnek. A fiatalember ez idén került volna először katonasor alá s minthogy a megfelelő iskolai képzettsége hiányzott, a hároméves katonai szolgálat réme rebegett előtte. Hogy ettől szabaduljon, beiratkozott Debrecenben az egyévi önkéntességre jogosító vizsgára előkészítő tanfolyamra, a hol azonban megbukott. Ez annyira elkészerítette, hogy néhány héttel ezelőtt buskomorságba esett és azóta az öngyilkosság gondolata foglalkoztatta. Elhatározását tegnap reggel hajtotta végre a szerencsétlen fiatalember, valószínűleg pillanatnyi elmezavarában. Ész-

revétlenül felment a házuk padlására és egy gerendára felakasztotta magát. Mikor hozzátartozói a keresés után ráakadtak, már halott volt.

* **Hajdumegye a mult hónapban.** Hajdumegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta meg rendes havi ülését Puky Gyula főispán elnöklésével. Az alispáni jelentés szerint a megye közállapota kielégítő volt. A főorvos szerint az egészségügyi viszonyok a mult hónapban a kanyaró járvány terjedése miatt kedvezőtlenek voltak. A pénzügyigazgató, királyi ügyész jelentése után az ülés véget ért.

* **A házi iparért.** A földmivelési miniszternek szívéhez nőt pártfogoltja volt mindenkor a házi ipar. A magyar népnek téli foglalkozást nyújtani nagy és szép feladat. Ezt a feladatot most a földmivelési miniszter szélesebb és szervezettebb téren kívánja megvalósítani s nagyobb anyagi eszközöket is fordít rá. Külön házi ipari szakosztályt szervezett miniszteriumában s a gazdasági egyesületek és kamarák közbefogásával nagy tevékenységet készül kifejteni. Erről a tervről ma küldött értesítést a debreceni kamarának is a következő leirattal:

„A földmivelő munkás népnek téli foglalkoztatása kiváló gondoskodásom tárgyát képezi s e célból már ötödik éve, hogy a mezőgazdasági házi ipar fejlesztése, emelése érdekében számos házi ipari tanfolyamot tartottam, melyeknek eredményei a legszebb sikerrel biztatnak. Az elmúlt télen közel 350 házi ipari tanfolyamon mintegy 18,000 munkás vett részt. Az e téren kifejtett működésemet azonban siker csak az esetben fogja koronázni, ha a tél folyamán készült tárgyak értékesítésére is megadatik a mód, E célból tehát vagyis a mezőgazdasági házi ipar meghonosítása, fejlesztése és ezzel kapcsolatban a termelés és értékesítés szervezése körül szükséges teendők ellátásával, Kellér Gyulát, a földmivelésügyi miniszteriumba beosztott gazdasági tanintézetű tanárt biztam meg. Megbizottamnak az egész országra kiterjedő ezen tevékenysége közben feladata leendő: 1. a mezőgazdasági házi ipar meghonosítása s így célból tanfolyamok rendezése; 2. a már üzött mezőgazdasági házi ipar fejlesztése, ezen célból jobb eszközök és gépek kiosztása; 3. a termelés szervezése oly célból, hogy a keresett házi ipari cikkek a megkívánt formában és kellő mennyiségben álljanak a kereslet rendelkezésére; 4. az értékesítés elősegítése, e végből a közvetítés a termék és vállalkozók között, mintaraktárak létesítése, melyek megrendeléseket közvetítenek stb. a termelés számontartása, — fogyasztó piacok keresése, a házi ipari cikkek forgalomba hozatalának elősegítése. Termelő és értékesítő szövetkezetek létesítése. Szállítási kedvezmények kieszközölhetése végett a szükséges adatok beszerzése és feldolgozása. A mezőgazdasági házi ipar keretébe tartoznak: a fafaragó ipar, kocsár-gyékény-sás- és szalmafonás, kefé- és seprükötés, élelmi cikkeknek a kereskedelmi forgalom számára házilag való készítése.” A debreceni kamara a miniszter tervében annyival bír nagyobb jelentőséggel, hogy e kamara területén s e kamara felügyelete alatt vannak elhelyezve a sás-gyékény- és szalmafonó házi ipari tanfolyamok.

* **A tizkoronás bankjegyek bevonása.** Soha oly nagy előszeretettel nem hamisítottak még bankjegyet, mint

Tavaszi ujdonságok!

Női- és gyermekfelöltőkben, nap- és esernyőkben, selyem-, gyapju- és mosóblouzokban, vök és nyakdiszkekben, kosztümök és zuponokban. Szolid szabott árakban beszerezhetőek.

Darvas Testvéreknel,

Főter, a Hungaria kávéház mellett.

éppen az új tizkoronás bankjegyet. Éppen ezért az Osztrák-Magyar Bank igazgatósága nemrégiben elhatározta, hogy az összes eddig forgalomban levő tizkoronás bankjegyet bevonja és új, másképpen kiállított bankjegyet fog kibocsátani.

*** A csizmadia iparosok hitel- és termelőszövetkezete megalakult.**

Az a nagy társadalmi mozgalom, mely a kisipar felsegélyezését tüzte ki zászlójával és ezt az eszmét a szövetkezés által óhajtja keresztülvinni, megmozdította és áthajtotta Debrecen csaknem összes önálló csizmadia iparosait. Mintegy 250 tagból álló hatalmas tábor gyűlt össze tegnap délután, hogy megalakítsák szövetkezetüket. A kereskedelemügyi miniszter képviselőjéül dr. Horváth János miniszteri tanácsos, a budapesti központi hitel-szövetkezet ügyészét lelkes éljenzéssel fogadták, ugyancsak az ipar- és kereskedelmi kamara képviselőjét Serli Edét és az ipartestület képviselőit dr. Tóth Kálmán ipartestületi elnököt, dr. Kőrössy Kálmán ügyészt és Kozma Gyulát. Dr. Horváth János az alakulógyűlés megnyitása után felolvasta a kereskedelemügyi miniszter leiratát, a melyben a megalakítandó szövetkezet javára 40,000 korona visszafizetendő kamatnélküli kölcsön-segélyt, ugyancsak 5000 korona be rendezési és 3 évi 5000—5000 korona üzemsegélyt helyez kilátásba. Örömmel vették tudomásul a város 5000 és az ipar- és kereskedelmi kamara 500 korona segélyét, melyhez hozzájárulván, a tagok által jegyzett 14,500 korona alaptőke áll rendelkezésre. Az alapszabályok megalkotása után kimondták elvként, hogy a tagok csak a szövetkezet céljaira dolgozhatnak és a viszontelárusítás a szövetkezettől készpénzen vett árukra, a tag családtagjainak meg van engedve. A megalakult szövetkezet végül megejtette, a tisztikar megválasztását. — Ügyvezető elnök Tóth Kálmán ipartestületi elnök; igazgató elnök Szabó József; főosztály-vezető Varga Lajos; főkönyvelő Szabó Sándor; raktárnok Varga József lett. Igazgatósági rendes tagok lettek: Debreceni Lajos, Madai Imre, Matkó József, Kerek Bálint, Cicó János. Póttagok: Nagy János, Tóth Gábor, Matéke Sándor, ifjú Szabó József.

*** A villám becsapott a táviró hivatalba.** Tegnap éjjel 10 órától tizenegy óráig irtózatossá vihar dühöngött Debrecenben. Sűrű villámlás, óriási szélvihar vezette be az orkánt, a mely aztán szédületes erővel dühöngött az egész város felett. A villám 10 órakor egymásután kétszer csapott be a táviró hivatalba. Az inspekciós főtisztviselő és egy távirati kihordó volt csak a helyiségben. Természetes, hogy a vilámcsapás óriási pánikot keltett. Szerencse, hogy emberéletben kár nem esett, mert a táviró hivatal villámfogója levezette a veszedelmes elemet. A táviró hivatal szolgálata a vihar alatt szünetelt s az ösz-

szeköttetést Budapesttel csak éjjel előtt egy néhány perccel lehetett helyre állítani. A nagy zivatar miatt lapunk budapesti táviratai is jelentékenyen késnek s az új folyamán Debrecenből feladott táviratokat sem lehetett tizenkét óráig továbbítani.

*** Köszönetnyilvánítás.** Felejthetetlen jó leányom Herceg Irén temetése alkalmával az ott megjelent résztvevő rokonoknak, kartársaimnak, ismerőseimnek; valamint az „Egyetértés” dalegyletnek lélek emelő gyászénekek előadásáért sajtó szívem keservével köszönetet mondok. Herceg János ispotályi leánytanító.

*** Öngyilkos málházó.** Fehér Sándort a családjától eltaszított vasuti málházót, a közkórházban gondos ápolásban részesítik. Ennek köszönheti, hogy súlyos állapotában máris némi javulás észlelhető. Orvosai most már, ha csak valami súlyosabb komplikáció elő nem adja magát, erősen biznak felgyógyulásában. A jobb sorsra érdemes embert barátai közül tegnap számosan meglátogatták.

*** Eltűnt felöltő.** Tegnap este valaki tévedésből elvitt egy világos sárga K. J. monogrammal bíró tavaszi felöltőt a Hungária kávéházból. Az illető nevét a pincérek tudják és ha ma estig a tévedést hajlandó elnézni a káros, ellenkező esetben, a törvényes lépéseket ellene haladéktalanul megteszi.

*** Virágos hangulatban.** A hajnali órákban virágos kedély hangulatban, az utat szelében, hosszában méregetve haladt három ember a Nyugoti-utcán. Ugyancsak érezték azt az örök igazságot, hogy mégis mozog a föld, mert kegyetlenül ingadoztak. Szerencsájükre az utmentén lévő fák és tőkék mindenkor helyreállították az elvesztett egyensúlyt. Persze ez nem valami simán, mivel a tőkével való érintkezést az oldalbordájuk kegyetlenül érezte. A három mámoros ember bosszút is forralt a tőkék ellen s elhatározták, hogy mindannyit kipusztítják. Hozzá is láttak az ítélet gyors végrehajtásához, de háromnál többre nem haladtak, mert a rendnek derék éberőre rajtuk ütött és véget vetett a mulatságnak. A három kedélyes atyafi azonnal kijózanodott és futásnak eredt. Egyet azonban sikerült elfogni, akit a központon elő is állítottak. A kedélyeskedésnek egy kissé drága ára lesz.

*** Elhunyt rendőrelőőr.** A bűnügyi osztály egyik buzgó, tevékeny emberét veszítette el. Tóth János lovasrendőrelőőr, a ki az utolsó napjait híven teljesítette szolgálatát tegnap hirtelen elhunyt. A bűnügyi osztály temetésén testületileg vész részt és koporsójára diszes koszorút helyez.

*** Egy szegény özvegy kérelme.** Egy szegény özvegy tegnap délután a kath. templomból jövet százhat koronával telt tárcáját, a mely minden vagyonát magában foglalta, elvesztette. A becsületes megtaláló, ha husz korona jutalmat akar s egyúttal meg akar menteni egy szegény özvegyet a kétségbeeséstől, vigye el a pénzt a rendőrségre. Nemes jótékonyságot gyakorol, ha keservesen összekuporgatott pénzt visszaadja s jutalmul husz koronát megtarthat magának.

*** Tegnap halottak.** Tegnap az anyakönyvi hivatalhoz a következő halá-

lozásokat jelentették be: Csáki Róza ev. ref. 5 hónapos, özv. Nagy Sándorné ev. ref. 71 éves, Zagyva István ev. ref. 6 hónapos, Lechmann Mária ev. ref. 18 éves, Schneckendorf N. izr. 3 napos, Tóth János ev. ref. 32 éves mezőrendőr, Gellén Eszter ev. ref. 16 hónapos, Szabó Piroska ev. ref. 3 éves, Grigássy Miklós gör. kath. 6 hónapos.

*** Azok az apróhirdetések,** melyeket a *Debreceni Ujságban* megfigyelni a tisztelt olvasóközönségnek napról-napra alkalma van, a magánforgalomnak a leghatalmasabb közvetítő eszközei s ezért mindenki sikerrel felhasználhatja a *Debreceni Ujság* apróhirdetéseit álláskeresésre, birtokeladásra, birtokkeresésre, üzleteladásra, üzletkeresésre, mindenféle tárgyak, ingatlan és ingó értékek eladására és vevésére, apró levelezésre, házasság közvetítésre, lakás kínálás és keresésre stb., mert ebben a rovatban *tíz szöveg negyven fillérért lelet hirdetni.* Minden további szó négy fillér. A hirdetés a kiadóhivatalban, Lamprecht-palota adható fel. *Vidékről* postautalványon küldhető be, mert a szelvényre ráfér az apróhirdetés szövege, vagy levélben, a melyben a hirdetésre szánt összeg levélbélyegeken is mellékelhető.

*** Jelentés.** Van szerencsém a kereskedő, iparos valamint ügyvéd urak szives figyelmébe hozni, hogy információ (lakhely, vagyoni állapot és a hitelképesség megállapításához szükséges egyéb adatok) pontos beszerzését, ugyancsak kisebb számla követelések perenkívüli beinkasszálását is felvettem ügykörömbé. Nagyobb forgalom elérése szempontjából díjak tetszés szerint fizetendők. — Ez alkalommal kérem megbízóimat, hogy a számlákat a hó elseje előtt 10 nappal hozzám küldeni sziveskedjék, hogy azokat utca és házszám szerint össze rendezhessem. Egy erélyes bémzésedőt 500 korona cautióval még alkalmazhatok. Bővebbet Rácz Béla kereskedelmi irodájában, Debrecen, Csapó-utca 12.

*** Kitűnő asztali bor** egy liter-harminczkét krajeár Tóth Kálmán fűszerüzletében.

*** Remek csipke gallérok,** file nec, schvéd és selyem nyári félkeztyük aplicatióval, csipkék, himzések, ruhakeltek és diszek legolcsóbban beszerezhetőek Bartha Kálmán főtéri üzletében.

*** Fűszerüzlet,** jó forgalmu, a város legforgalmasabb helyén, trafik- és ital-mérési joggal, más vállalat miatt átvehető. — Ugyanott egy jégsekrény és egy 4 méter hosszú, fél méter széles cégtábla eladó.

*** Tennis- és turista-ingek,** tennis-övek, valamint francia batist és zephir divatingek legnagyobb választékban Fekete Jakab uri divat-, kalap- és fehérmű-üzletében. A szabadalmazott Frisch-féle patent alsónadrágok egyedüli főraktára, kizárólag budapesti férficipők.

TÁVIRATOK.

A nagybeteg pápa.

Róma. július 13. A Giornale d'Italia szerint valószínű a pápa tüdejének meggyógyulása, de a tudomány ő szentsége szívének állapota felül nem ringathatja magát illúziókban. A Tribuna azt

jelent, hogy a pápa tegnap délután többször táplálkozott és látni kívánta Szent Gennaro mitráját, melyet imádság közben megcsókolt. A Messagro szerint a pápa, tekintve bámulatos ellenálló erejét, napokig, sőt hetekig élélhet, azonban halálának hirtelen, agónia és komplikációk beállta nélkül való bekövetkezéséről tartani. A Popola Romano azt jelenti, hogy a betegség változatlan állapotba jutott, mely, ha a pesszimizmust lehetetlenné is teszi, de örömteljes reményekre sem jogosít fel. Az Italia szerint Mazzolini azt mondotta, hogy nem ámitja magát, a midőn lehetségesnek tartja a pápa megmentését. Ugyanezen lap azt is jelenti, hogy a király udvari személyzete utasítást nyert, hogy ne hagyja el Rómát. A király elhárította, hogy ő szentsége halála esetére visszatér Rómába. Különben a királyi pár, valamint Margit, özvegy királyné július 29-én Humbert király halálának évfordulója alkalmából Rómába érkezik.

Roosevelt válasza.

Washington, július 13. Válaszképpen Edvárd királynak e hó 9-iki táviratára, Roosevelt elnök Edvárd királynak táviratilag szives köszönetét fejezte ki, egyszersmind forró köszönetet mondott azért is, hogy az amerikai tengerésztiszteket a király és Anglia barátságosan fogadta.

Loubet londoni utja.

London, július 13. A Daily Telegraph egy magánbeszélgetést tesz közzé, melyett Delcassé Londonból visszatérve egy barátjával folytatott. Delcassé azt mondta, hogy Loubet fogadtatása nagyszerű volt és tanujelét az angol kormány őszinteségének és lojalitásának. Az ő Londonban szerzett benyomása az, hogy az utazás a béke ügyének és ezzel az emberiség ügyének szolgált.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, július 13. Készárüzlet és határidőüzlet a szép idő behatása alatt lanyhább, készbuza 5—10 fillérrel olcsóbb. Jegyeztetett: buza okt. 7.25—26, buza 1904. ápr. 7.48—49, rozs okt. 6.22—21, zab okt. 6.33—34, tengeri jul. 6.34—35.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Micsinai Mihály a törvényszék előtt.

— Főtárgyalás. —

Budapest, július 13.

Ez év június hó 3-án történt, hogy Micsinai Mihály este félkilenc órakor a Csömöri-ut és Hernád-utca sarkán lévő postahivatal elől, addig, míg az altiszt a hivatalban teendőit végezte, a postakocsival, a mely elé egy fekete bicogó ló volt befogva, elhajtott. A további részleteket maga Micsinai így mondja el:

— Mintegy két héttel ezelőtt fakulcsot csináltam, fából levettem a méretét azon postakocsi zárjának, a melyekkel

értékeket szoktunk szállítani s megbíztam egy kovács inást, hogy a mintából csináljon egy megfelelő vaskulcsot. Mikor a Hernád-utca-ból megszöktem Rákossalva alatt a Fehérváry-ut mentén a postakocsiról a lakatokat leverve az értékeket tartalmazó tartály ajtait álkulcsossal felnyitottam.

Miután a felső ajtót felnyitni nem bírtam, a hátulsó tartályból kivettem a szintén pénzt tartalmazó vas-kazettát. A kazettát begöngyöltem egy magammal hozott civilruhába és a vállamon elvittem Rákoskeresztur határába és pedig a Rákos vasúti állomás és a rákoskereszturi állomás között elterülő szántóföldekre, a hová a hajnali órákban érkeztem. Itt egy tábla rozsbán meghuztam magamat s pár órai pihenés után hozzáálltam a rozsföldben, a mely teljesen eltakart, a kazetta feltöréséhez. A kazettát egy hideg vasvágóval törtem fel, melyet a kovácsműhelyből hoztam el magammal. Másnap a délutáni órákban egy majorba mentem, a hol kenyeret vettem.

A majorban kalapot is kértem, azt azonban nem adhattak, e helyett egy rossz vasúti sipkát kaptam. A míg a majorban jártam, szolgálati bluzomat, a melyről a paszományt lefejtettem és a melynek ujjába a pénzt, a 98000 koronát elrejtettem, a rozsföldön hagytam. Mikor a majorból ide visszatértem, a kabátot magamhoz vettem, a kazettát ott hagytam és a Batthiányi-telep felé menekültem. A telep erdejében az ezüstpénzek egy részét, az egy- és ötkoronásokat elástam s csak 20—20 darabot vettem magamhoz költöyénznek.

Az est beáltával elmentem Rákoskeresztura, hol egy vendéglőben két szafaladét, két üveg sört és kenyeret vásároltam. Ugyancsak itt egy szatócsnál 1 üveg cognacot is vettem. Innen visszamentem a telepre, magamhoz vettem a pénzt tartalmazó kabátomat és 4-én éjjel Rákos-csaba-Pécel felé ballagtam. Kabátomat az erdőszélén egy sűrűségben rejtettem el, az után betértem egy vendéglőbe, a hol a koresmárosné rám ismert. Mikor ezt észrevettem, gyorsan elsziettem. A koresmárosné szomszédjával együtt, a kit föllármázott, utánam rohantak, majd néhány tót legény is üzöbe vett, de sikerült eltűnnöm előlük az erdő sűrűjében a hol a kabátomat ismét magamhoz véve éppen az ellenkező irányba menekültem. Éjjel tájban Eeser határába jutottam s már a hajnali órákban Süly-Sápra értem. Az országutat elkerülve, a vetés között, a dülő utokon, vagy erdőn keresztül jártam.

Gomba és Tószeg között egy akácosban 352 darab ezüstforintost és 20 darab ötkoronást elástam, mert nehéz volt cipelni. Azután teljesen tájékozatlanul össze-vissza barangoltam. Szent-Márton, Káta és Tóalmás között betértem egy tanyába, melyet ott Topolyoscsárdának neveztek. Itt levest és tejet vettem s kalapot is kaptam, a mi most is rajtam van. Innen Jászapáti felé mentem, a hal három paraszt, Szabó Antal, József és Mihály felismert, ezek aztán még négy más ember segítségével behurcoltak a községi előljáróság épületébe.

Arra kérdésre, hogy tulajdonképpen hová akart menekülni, Micsinai siránkozó hangon mondta:

— A Tiszához igyekeztem, mert hajóra, vagy tutajra szerettem volna jutni, hogy aztán ilyen járművön Bulgáriába, vagy Romániába juthassak. Itt meghuzódtam volna rövid ideig, a végül azonban Amerika, legjobb esetben a Fokföld volt. Hogy magammal vitt kazettában tényleg 98,000 korona volt-e, azt nem tudom, annyi bizonyos, hogy az

egész összegből alig költöttem többet 10—12 koronánál.

Ezután dr. Gál Endre királyi ügyész és dr. Káldor Gyula védő intézett néhány kérdést a vádlotthoz, a kit a vizsgálati fogház teljesen megtört és a ki értelmesen, okosan és óvatosan felelt a hozzáintézett kérdésekre.

§ Bűnügyi főtárgyalások. A debreceni kir. törvényszéknél e héten a következő bűnügyekben tartanak főtárgyalást: Julius hó 14-én, kedden: Simkovits Jenő ellen súlyos testisértés büntetéseért, Deres Lajos ellen lopásbüntetéseért, Pintér János ellen lopásbüntetéseért, Jóvir Sámuel s neje ellen összbüntetés, özvegy Márton Andrásné ellen összbüntetés. — Julius hó 16-án, csütörtökön: Boros Jánosné ellen, magánokirat hamisításért, Lázár János ellen, lopás büntetése, ifj. Kujik János ellen, lopás büntetése, Széplaky István ellen, magánlaksértés büntetéseért.

CSARNOK.

A tűzpróba.

(Regény.)

— Folytatás. —

Az ekkor keletkezett jelenetet leírni képtelen vagyok. Mistress Oakly egy szobába záratott el s két segédem örködött az ajtónál míg én a röktöni vizsgálathoz szükséges előintézkedést megtettem. Kiderült, hogy a pohárban egy szemernyinél több egérgő volt elvegyítve s valószínű, hogy hét hó óta mindennap ennyit vegyített abba e nő. Fivére valószínűleg részes volt a dologban, mint szintén bizonyos Welferd Károly, ki egy vegyeskereskedésben segédeskedett s a mérget a czél teljes tudata mellett szolgáltatta ki. Mister Oakly még azon éjjel más végrendeletet tett: én kerítettem elő az orvosokat is, de már késő volt, másnap reggel kimult.

Csaknem a legrosszabbat kell még elbeszélnem. Trehernt ugyanabba a szobába zártuk, a hová nővérét. Mindaddig ott akartuk őket tartani, a míg a lakot átkutatjuk s csak másnap reggel szándékoztuk őket elszállítani. Azonban virradatkor az én két örömet alva találtam s a foglyok elillantak. Általános vélemény volt, hogy a rendőrök nagy összeg pénzzel meg lőnek vesztögetve, de ők azt erősítették, hogy el voltak lankadva s álomba merültek s meg kellett elégedni annyival, hogy őket a főnökség a szolgálatból elbocsátá.

Engem is gyanúsított a nép, hogy e gyalázatosok szökését elősegítém; csak felebbvalóim voltak más véleményben felőlem s megtartottak a szolgálatban. Képzelhiti ön, mennyire gyötör engem azóta ez az ügy s mily fáradságot vettem magamnak, hogy e semmirekellőknek nyomaikra akadjak. Welford is eltűnt ugyanez éjjel és őt sem lehetett kézre keríteni.

Mister Templeman elbeszélte ezután a detectivnek mindent, a mint csak Gáspárról és ennek nővéréről tudott, különösen az utóbbi eselszövényről s az Evelyn sorsa felőli bizonytalanságról. Baltimoréba érkezve, másnap Darkly társaságában a törvényszékhez ment föl, hogy ott Trehern Gáspár, alias Leyton, alias Milburn és ennek nővére elfogatására fölhatalmazványt eszközöljön s ezzel el látva magát, még az nap este megérkezett New-Yorkba detectivjével.

— Folyt. köv. —

A Józsefstadti kőkoporsó.**Rablánczon a hazáért.**

— Irta: FARKAS EMŐD. —

(Folytatás.)

Az ifju kivette az ágy mellett álló szekrény fiókjából s vézna, csonttá aszott kezébe nyomta.

— Még egy párnát a fejem alá, fiam s támasz fel egy kissé, el akarok bucsuzni ettől a világtól.

Deák félre fordult, hogy a szemébe lopózó könyeit elmorzsolhassa. A beteg nagy lélegzetet vett, aztán ajkához emelte a flótát. És a következő pillanatban halan, mint az esti szellő fuvalma, megszólalt a flótán az elnyomatás fájdalmas, vigaszteli nótája.

„Tavaszi elmúlt...”

A mikor odáig jutott, hogy „ne sirj, ne sirj...” a könyvek megeredtek a szeméből, visszahanyatlott párnáira s azonnal nem bírt szólni többé, csak az ajka mozgott.

Hajnalgig viaskodott még a győzhetetlen erejű csontemberrel, mielőtt megadta magát. Arca nem változott el, tiszta volt és sárga, mintha csak virágok himpora hullott volna rá.

A foglyok elhatározták, hogy saját költségükön temettetik el. Ez ellen azonban szót emelt az elhunyt testi-lelki jó-

barátja és földije, Bedő Sándor földbirto-

tokos.
— Bajtársak, — szólalt meg, könynyeit törülve — engedjétek meg, hogy ezt a nemeslelkű határozatot visszautasítsam. Tudjátok, hogy engem gyermekkori barátság fűz szegény kiszzenvedett bajtársamhoz. E régi hű barátság nevében kérék titeket, ne vegyétek zokon, ha eltemetéséről egyedül magam óhajtok gondoskodni. Azt a pénzt, a mit a temetésre szántatok, fordítsuk egy kis siremlékre, hogy ha majd szebb idők következnek hazánkra s eljönnek felkeresni honfitársaink az idegen földben porló martyrokat, hadd lássák, hogy nem porladoznak jeltelen hantok alatt.

Ez indítvány közhelyesséssel találkozott s még aznap jelentékeny összeget gyűjtöttek össze a siremlék költségeire.

Azonkívül együttesen szép koszorut rendeltek meg a koporsójára, melynek nagy fekete selyemszalagján a következő felírások voltak: „A megboldogult martyrnak a boldogtalan rabok.” A másik részén pedig ez a kis vers volt ezüst betűkkel vésvé:

Bölcsőd vala hazád, de sirod idegen,
Szabadságért mint rab haltál meg e helyen.
Legyen könnyű hantod, édes nyugovásod,
Nekünk is, neked is lesz feltámadásod.

(Folyt. köv.)

Horváth András

szoba- és templomfestő
Debreczen, Piacz-utca 21. sz. alatt
(a Tisza palota átellenében.)

Elvállal mindenféle szobatestéseket, tapetirozásokat, templomok festését, ol-tárok és szószekek aranyozását a legművésziességben kivitelben.

A cséplési idény

alkalmára van szerencsém t. cz. gazdálkodó urak b. figyelmébe ajánlani:

kiváló minőségű **gép olajokat,**
tovotta zsirt, henger olajat,
valamint legjobb minőségű

■ **kék uszó koosi kenőcsöt** ■
legjutányosabb árakban.

Denaturált (marha) **só,**
kizárólag nálam kapható.

Térei József utóda.

Kizárólag festék és zsiradék nagy-raktár. Debreczen, Hatvan-u. 13. sz.

MEGÉRKEZTEK

a legjobb minőségű

cosmanosi francia batistok, douchesse satin, indich voilkék és mindennemű jó mosó kartonok, himzett batistok és pique ujdonságok, továbbá rumburgi, hollandi, kreás és ezérnafonal vásznak, valamint a nagyhirű Scroll-gyártmányu elsőrendű schiffonok, csikós jegyű havasi vásznak, szépeességi damaszt asztal- és ágyneműk, törülközők, ágyhuzatokra való vászon, kanavászkok, zephirek, ágy- és asztalterítők, csipkefüggönyök, paplanok, továbbá mindennemű menyasszonyi kelengyék pontos összeállítását elvállalom

szolid, olcsó

szabott árak mellett.

Tisztelettel

NÁDUDVARY LAJOS**FŐTÉR, a nagytőzsde mellett.**

Vágó Andor-féle üzlet.

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Széchényi-utczán a 30 év óta fennálló **Rösenfeld S.** bádigos üzletét berendezéssel együtt megvásároltam s azt **kor-sze üen ujonnan felszerelve** saját nevem alatt tovább vezetem.

Készítetek horgany

dizsmű munkákat

rajzszertint kivitelben, orvosi műszereket, és különleges tárgyakat.

Raktáron tartok fürdő-kádakat, vizkeringő kályhával és önfűtő fürdő-kádakat. Továbbá elvállalom épület munkákat, kloset és házi telefon berendezéseket 10 százalékkal olcsóbban mint bárhol.

Kérem a n. közönség szives pártfogását kiváló tisztelettel

Kövessy József,
Széchényi-utca 1. szám.

Ujonnan készült kölcsönkádak kaphatók.

**Ritka alkalom!
Leszállított árak!****Finom francia batiszt**

divatos uj mintákban

27 és 32 kr.

Francia delinek

divatos uj mintákban

37 és 45 kr.

Jó mosó zefirek

15 és 19 kr.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában,

Debreczen, Kossuth-utca 11.

Az általam leg gondosabban összeállított s tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárumban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **Debreczenben** (Tisza palota.)

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Levélbent tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„Barátság 18“ levele van.

„Szegény leány“ levele van.

„Barna özvegy 24.“ levele van.

Intelligens fiatal ember, önálló úri nő ismerettségét óhajtja. Levelet „Ibolya“ czimen postrestante kérek.

Miklós Sándor ur kérétek, sziveskedjen Varga-utca 25. számhoz jönni.

Varga Pál ur levelét átveheti a kívánt helyen.

Ajánlat

A csodálkozás valósággal lázba ejti az embereket ha látják, hogy Wallerstein czég milyen olcsón, valósággal kidobja nyári áruit, mint batistokat, kartonokat, ruhaszöveteket stb. az utcára.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos Ruhakelmék. Selymek. Sefrek. Divatos jó Batistok. Váznak. Szőnyegek. Jó, olcsó Függönyök. Ágyterítők. Pipereczkék.

Oroszázi arató kenyeret szállít 18 fillérért kilónként az Oroszázi házi kenyérsütőde, Simorffy utca 2.

Darabos-utca 27. számú háznál 3 szoba, előszoba, pincze, istálló 4 lóra, kocsiszin és kamara kiadó.

Két butorozott szoba 12 frt kiadó vagy butor nélkül, mellékhelyiségekkel. Hunyadi-utca 17.

Egy nő, ki német és magyar nyelvet bírja, nagyobb üzletbe mint pénztárnoknő vagy bármily állásra ajánlkozik Czím a kiadóba.

Homokkert 157. 3 szoba, konyha, kamara kiadó. Értekezhetni Hatvan-u. 50.

Fiatall urinő gazdasszonynak ajánlkozik falura vagy tanyára.

Hatvan-utca 8. szám alatt, az emeleten egy külön bejáratu utcai szoba, csinosan butorozva bármikor kiadó, koszt is kapható.

Jó házakhoz ajánlkozik varrni, tarka és fehérneműt. Czím a kiadóban.

Mázoló

és szobafestő munkákat izléses kivitelben jutányos áron készít Zelinger Ede Debreczenben, Darabos-utca 16. szám.

Kereslet.

Egy 3-4 éves betanított vizsla, vadászathoz megvételre kerestetik. Czím a kiadóban

Svedlér (Szepes megye) községben egy német ajku uri család, elemi iskolába járó kosztos gyerekeket elfogad. Kottner Sándor városi főjegyző.

Német kisasszony, nappali vagy délutáni alkalmazást keres. Lindenfeld Karolin Csapókert 409. sz.

Eladás

Egy szép nyaraló a Sestakertben, új épület, tágas elegáns terrasszal, előtte virágos kerttel, jó vízi szivattyús kuttal, 660 négyszögöl beültetett nemes faj szőlővel, készpénz fizetés mellett eladó. Czím a kiadóhivatalban.

Egy kerékpár és egy hegedű eladó. Baross-utca 1. szám.

Egy jó forgalmu péküzlet 2 kemenczével kiadó Csapó-utca 3. szám alatt. Értekezhetni a Piac-utca 62. sz. alatt Schneider Mihálynál.

Eladó ház, mely jövedelmez 600 frtot, 7500 frtért eladó. Czím a kiadóhivatalban

Magy. kir. állami méntelep parancsnoksága Debreczen.

367. szd. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni magy. kir. állami méntelep eperjesi, debreczeni, turia-remetei, rimaszombati, szatmár-németi és jászberényi osztályainál elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1903. év november hó 1-től, 1904. év október hó végéig szükség-lendő takarmány és egyéb czikkek biztosítása tárgyában 1903. évi augusztus hó 26-án, délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalása fog alulírott méntelep parancsnokságnál megtartatni.

A szállítási feltételek ugy az alulírott méntelep parancsnokságnál, mint az egyes teleposztályoknál megtekinthetők.

Az ajánlatok szerkesztésére, valamint a czikkek mikénti szállítására vonatkozólag felhivatik az érdekeltek figyelme a hatóságilag kifüggesztett árlejtési hirdetményekben foglalt mintára. Debreczen, 1903. évi július hó 11.

A debreczeni magy. kir. állami méntelep parancsnoksága.

Kiadó helyiségek.

A Főter 42. számú Lamprecht-palotában a volt Biedermann-féle

nagy üzleti helyiség,

betonirozott pinczével, valamint

három szoba és konyhából álló

földszinti lakás kiadó.

Ugyanott

két majdnem egészen új nagy

sertésszállító szekér

eladó.

BIOSKOP

ÓRIÁSI KINEMATOGRAFI.
Debreczen — Vásártér.
Műsor:

Julius 14. és 15.

Ali baba és a 40 rabló
mese 101. évből 250
mtr. hosszú 7 képben.

1. Karácsony.
2. A híres gyógyász.
3. A két csaholó.
4. Élet elixir.
5. Álom és való.
6. Pillantás a kuleslyukon.
7. A századvégi étterem.
8. Családi örömök.
9. A hamis szobaleány.
10. A ledölt fal.
11. A lábakrobaták.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

● Narten György. ●

Vasztergályozást és
gépjavitást a legolcsóbban vállal

Preizler Mór műlakatos,
Deák Ferencz-utca 22. sz.

9209.
1903. sz.

Árverési hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó palagi I. és II. számú 419 hold 445 □ öl és illetve 381 hold 1363 □ öl földbirtok 1903. évi július hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor, a város székházának kistanácstermében tartandó nyilvános árverésen 1903. évi október hó 1-től számított hat évre nyilvános árverésen haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár a jelenlegi évi haszonbér 7150 kor.

Az árverési részletes feltételek a város számvevői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1903. július 9-én.

A városi tanács.

Gazdasszonyok figyelmébe!

Befőttes üvegek kötözésére valódi

Pergament hártypapír ivekben és felvágva.

Üvegekre elegáns préselt és enyvezett czimkék az összes gyümölcs fajokhoz.

Legfinomabb csipkékhez hasonló keskeny és széles szekrénypapírok és vásznak.

Finom japán mintázott papír.

Asztalkendők és arzborfinomító „Feint“ papír szolid árakban, nagyválasztékot tart

MIHÁLY SÁMUEL papirkereskedése, Debreczen Főter 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.